

VAKBLAD VOOR
NATUURTOEZICHT

Koninklijke Nederlandse
Vereniging voor Natuurtoezicht

de Jachtopzichter

In dit nummer o.a.:

Agenda van de voorzitter, een open boek

Vaste zomer- of wintertijd

Fouilleringsbevoegdheden aangepast

De Jachtopzichter

Officieel orgaan van de KNVvN sinds 1911
Voorjaarseditie 2019

Bestuur

R. Overdiep – voorzitter	voorzitter@natuurtoezicht.nl
J. van der Hiele – penningmeester	penningmeester@natuurtoezicht.nl
L. Kievit – secretaris	secretaris@natuurtoezicht.nl
N. de Groot – opleidingen	norbert.de.groot@natuurtoezicht.nl

Redactie

R.O. Broeks – hoofd- en eindredactie redactie@natuurtoezicht.nl
J. Assink
C. van Geel
H. Hoekerswever
J. Hulst
L. Kievit
J. Wansinck

Contributies en donaties

NL22 RABO 0115 7225 99 t.n.v. KNVvN o.v.v. lidmaatschapsnummer en achternaam

Cursussen

NL30 RABO 0313 2131 94 t.n.v. KNVvN o.v.v. cursusnaam en achternaam

Website

www.natuurtoezicht.nl

Kamer van Koophandel

Inschrijfnummer 40477951

Lidmaatschap KNVvN

Boa's

Het lidmaatschap staat open voor beëdigde Buitengewone Opsporingsambtenaren (boa's). De contributie bedraagt € 65 per jaar*

Niet-boa's

Niet-beëdigde boa's en toezichthouders betalen € 45 per jaar*

Donateurs

Iedereen die geen lid van de KNVvN wordt maar natuurtoezicht wel wil ondersteunen, kan donateur worden. De minimum donatie is € 35 per jaar*

*inclusief een abonnement op De Jachtopzichter

Opzegging lidmaatschap KNVvN

Opzegging van het lidmaatschap kan slechts tegen het einde van het verenigingsjaar (kalenderjaar), mits schriftelijk en met in achtname van een opzegtermijn van vier weken.

Ledenadministratie

Laura van Dorland - Kievit ledenadministratie@natuurtoezicht.nl

Advertenties

Bedrijven of instellingen die willen adverteren in De Jachtopzichter wenden zich tot het secretariaat secretariaat@natuurtoezicht.nl

Verschijningsdatum volgende editie

15 augustus 2019

Uiterste inleverdatum kopij

24 juli 2019

Lay-out en Vormgeving

digidruk VANDENHUL

Disclaimer

De inhoud van de Jachtopzichter is met grote zorg en zorgvuldigheid samengesteld. Artikelen worden vrijwel allemaal door deskundige derden, zoals juristen en medewerkers van Justitie, gecontroleerd. Aan de inhoud van dit vakblad zijn geen rechten te ontfemen. Uitgever, redactie en auteurs vrijwaren zich van elke aansprakelijkheid op claims naar aanleiding van schade en/of letsel, ontstaan door handelingen door derden gebaseerd op de inhoud van De Jachtopzichter.

Coverfoto

Martijn Beekman

Geheel rechts Frans Timmermans,
daarnaast Rolf Overdiep

Wanneer ik met de auto voor onze vereniging op pad ben – en dat is nogal eens, dan heb ik onderweg meestal tijd genoeg om op een afstandje naar de KNVvN te kijken. Ik krijg dan steevast het beeld van een trein. Een trein die op het rangeerterrein stond, een flinke schoonmaakbeurt nodig had, hier en daar moest worden gerepareerd en pas daarna kon gaan rijden. Dat gaf nogal wat organisatorische uitdagingen, maar ... de trein rijdt inmiddels. En hoe!

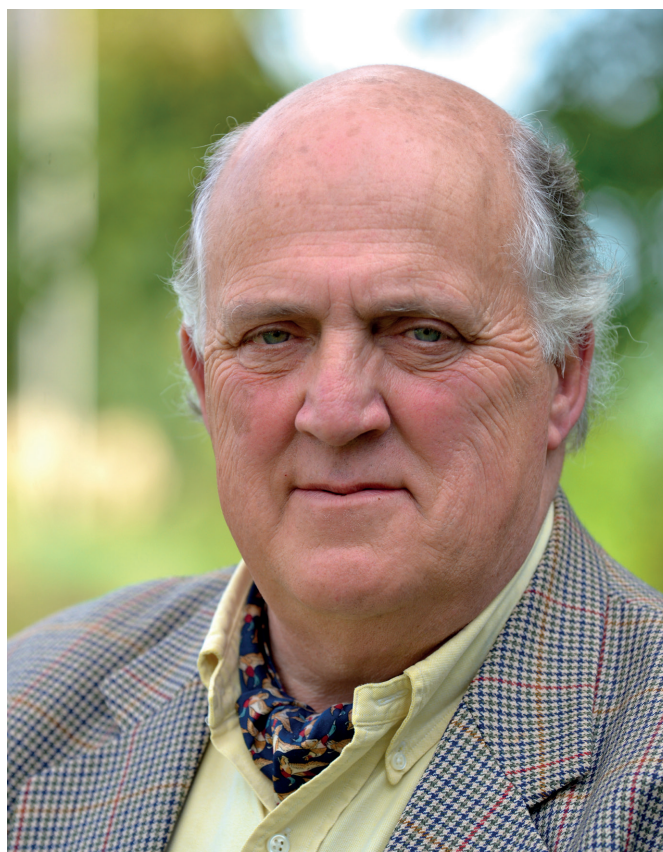
Ik weet dat een vergelijking met een trein een cliché met een flinke baard is maar het maakt het voor mij gemakkelijker om iedereen duidelijk te maken hoe het met de KNVvN gaat. Ik ben de machinist en heb medewerkers nodig om de trein rijdende te houden. Want de vaart zit er goed in en ik nodig u uit om met mij mee op reis te gaan en te helpen de trein op de rails te houden.

Verderop in De jachttopzichter geef ik een inkijkje in mijn agenda van de afgelopen maanden. Zo ziet u dat we ondertussen diverse wissels hebben genomen en al behoorlijk wat stationnetjes zijn gepasseerd. Waar sommige reisgezellen onderweg zijn uitgestapt, kozen anderen juist om met onze trein een stukje mee te reizen. Dat geeft frisse ideeën en positieve energie.

„ *Jonge boa's die de KNVvN gaan helpen om een eigentijdse en nog dynamischere organisatie te worden*

Af en toe wordt een wagon aangekoppeld. Een mooi voorbeeld daarvan is het nieuwe Jongeren Handhavingskabinet. In juni komen we voor het eerst bij elkaar. Jonge boa's die de KNVvN gaan helpen om een eigentijdse en nog dynamischere organisatie te worden. Een club enthousiaste jonge mensen die het bestuur en de vereniging gevraagd en ongevraagd advies gaan geven.

Wanneer u straks mijn agenda uitpluist zal het u wellicht niet ontgaan dat ik veel activiteiten in Noord-Brabant heb. Niet dat Brabant meer aandacht behoeft dan andere provincies maar ik woon er nu eenmaal. Dus kom mij helpen met het uitbouwen van mijn netwerk in de rest van Nederland. Of beter nog: zet u zelf in om de vereniging in de rest van Nederland te vertegenwoordigen. We hebben u hard nodig.

De komende ALV zijn er wat bestuurswijzigingen en presenteer ik het reisschema voor de rest van het jaar. We zijn een professionele doorstart aan het maken. Daarvoor moeten zowel bestuurlijk als financieel de nodige wissels genomen worden. Stapje voor stapje halen we zo de verloren tijd en de gemiste kansen in. We zijn er zeker nog niet maar ik ga met uw steun en een goed bestuur de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Rolf Overdiep

Tekst Laura van Dorland - Kievit

Nieuwjaarsbijeenkomst regio Utrecht

Op 11 januari vond in Doorn de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst in het Utrechtse plaats. Met 45 mensen een goed bezochte en gezellige avond. Theo van der Horst heette iedereen welkom en stond in zijn toespraak stil bij het ontvallen van een zeer gewaardeerde collega, mevrouw Van Notten. Daarnaast werd er aandacht geschonken aan collega's die kampten met gezondheidsproblemen en werden er mensen in het zonnetje gezet voor hun bewezen diensten voor de KNVvN regio Utrecht. Uit handen van de secretaris, Laura van Dorland - Kievit, ontving Edwin de Bies een oorkonde en speld voor zijn 12,5 jarig lidmaatschap/boa-schap.

BOA-Platform

Binnen het BOA-Platform worden ontwikkelingen en knelpunten benoemd en oplossingen verkend. Deze leiden uiteindelijk tot adviezen die worden neergelegd bij besluitvormende partijen. Het BOA-Platform is geen zelfstandig besluitvormend orgaan; het wil op landelijk strategisch niveau zorgen voor betere afstemming, samenwerking en positionering van de boa. De KNVvN neemt als partij deel in het BOA-Platform. De voorzitter, Rolf Overdiep, is binnen het platform verbonden aan de werkgroep Middelen, die zich bezig houdt met de vraagstukken en problematiek rondom het gebruik van C2000 en de inzet van geweldsmiddelen.

Meer informatie: boaplatform.org/

Enquête

Langs deze weg bedankt het bestuur iedereen die de enquête aangaande de PHB heeft ingevuld en teruggestuurd. In totaal mochten wij een kleine 50 enquêtes terugontvangen. Boa ACP heeft eveneens een enquête doen uitgaan, we gaan in gezamenlijkheid met de bonden optrekken. Medio februari/maart zijn de uitkomsten en een voorstel aan het Ministerie aangeboden.

IN MEMORIAM

Appie de Geus

Op 19 februari jl. overleed op 74 -jarige leeftijd jager en oud-politieagent Appie de Geus.

Appie heeft binnen de Wildbeheereenheid 'De Moer en Omstreken' een bestuursfunctie vervuld als voorzitter van de PR-commissie. Hij is tot zijn pensionering belast geweest met het toezicht op en handhaving van milieu en buitengebied. In zowel zijn werk als politieman en als jager had hij respect voor zijn omgeving en was hij zeer begaan met de natuur; Appie was een echt buitenmens.

Appie heeft jarenlang deelgenomen aan de Jachtopzichtersdag in Boekel en met Appie erbij was het altijd gezellig. Appie was een weidelijke jager en had respect voor het wild en de natuur. Als politieagent beschikte hij over het talent om zijn collega's en studenten te enthousiasmeren voor het groene politiewerk en bracht hij zijn kennis graag over.

Zijn plotselinge overlijden wordt door velen als een groot en onbegrijpelijk gemis ervaren. En ontnam Appie de gelegenheid om verder te genieten van zijn pensioen en de jacht. We wensen Appie's gezin en familie voor nu en later veel sterkte toe.

Hans Buskermolen, jachtmaat en combinant van Appie

Tekst Redactie

Vacatures

Zoals Rolf Overdiep in zijn voorwoord al vermeldde: er is heel veel te doen in onze vereniging. Want actie geeft reactie en als we de zaken niet oppakken, dan is alle inzet voor niets geweest. Gelukkig is er onder de leden van de KNVvN heel veel ervaring en heel veel potentieel. Dus help helpen en meld u aan voor een van de vacatures.

Het zijn in principe geen bestuursfuncties maar als dat toch wenselijk blijkt te zijn, dan is dat zeker bespreekbaar. We zoeken organisatoren, coördinatoren en regelaars die met hun netwerk binnen de vereniging – en daarbuiten - de werkzaamheden samen oppakken.

Coördinator evenementen en activiteiten

Deze coördinator maakt een jaarplanning van de verenigingseigen activiteiten en van de externe activiteiten waar de KNVvN bij aanwezig is. Bijvoorbeeld de Verenigingsdag (voorheen de Schietdag), de BOA-dag in Ede, de beurs Jacht & Buitenleven in Liempde, maar ook kleinere activiteiten zoals een visdag of een nieuwjaarsreceptie. De coördinator stemt met de organisator van het evenement af wat er nodig is om het tot een succes te maken.

ALV op zaterdag 22 juni 2019

Het bestuur van de KNVvN nodigt u uit voor de Algemene Ledenvergadering.

Locatie

De Werkschuur van Natuurmonumenten 'Planken Wambuis'
Harderwijkerweg 1A, 6731 ST Otterlo
Navigatie adres 'Oud Reemst'

Programma

09.30 tot 10.00 uur	Inloop
10.00 tot 12.00 uur	Algemene Ledenvergadering
12.00 tot 13.30 uur	Lunch

Agenda

1. Opening door de voorzitter
2. Vaststellen agenda
3. Ingekomen en uitgaande post
4. Notulen ALV 23 juni 2018
5. Bestuursmededelingen
6. Verslagen:
 - a. Van de secretaris
 - b. Financieel verslag penningmeester
 - c. Verslag kascontrolecommissie
7. Benoeming kascontrolecommissie
8. Begroting 2019
9. Wisseling bestuursleden en regiocommissarissen
10. Rondvraag
11. Sluiting

Coördinator ledenwerving

De achterliggende jaren is er een flinke terugval geweest van het aantal leden. Gelukkig komen er momenteel weer meer leden bij dan dat er afvallen maar dat is bij lange na nog niet genoeg. Om onze stem nog beter te laten horen hebben we meer leden nodig. Wie gaat ons helpen? De taken: het maken van plannen en het coördineren van de uitvoering ervan.

Coördinator Junioren Handhavingskabinet

Medio juni is de startbijeenkomst van het Junioren Handhavingskabinet. Om deze groep enthousiaste jonge boa's continuïteit te bieden zijn we op zoek naar iemand voor een coördinerende rol. Geen voorzitter, want de spontaniteit en creativiteit van de leden mogen de gevraagde en ongevraagde adviezen aan de KNVvN niet in de weg zitten. Als u zich snel aanmeldt, dan kunt u mogelijk nog bij de startbijeenkomst aanwezig zijn.

Regiocommissaris Limburg

Arie Schakel was gecombineerd regiocommissaris voor Noord-Brabant en Limburg. Voor Noord-Brabant is inmiddels een nieuwe regiocommissaris gevonden maar voor Limburg is er een vacature. De regiocommissarissen zijn belangrijke pijlers van de KNVvN en praktisch het verlengstuk van het Landelijk Bestuur. Mocht u interesse hebben in deze verantwoordelijke en uitdagende functie, dan krijgt u eerst een oriënterend gesprek met voorzitter Rolf Overdiep.

Tekst Redactie

Advertentieacquisitie

Om de kosten van De Jachtopzichter te beperken zijn er advertenties nodig. We zoeken een bevoegen acquisiteur die het dankbare werk wil oppakken, samen met de eindredactie van De Jachtopzichter. Met een oplage van 1.500 stuks is De Jachtopzichter een aantrekkelijk blad voor adverteerders. Zeker omdat het blad veel op leestafels ligt waardoor het een groot bereik heeft.

Adviseur boa-praktijk

Het gebeurt regelmatig dat boa's praktische vragen hebben maar niet goed weten aan wie ze die kunnen stellen. Daarom wil de KNVvN een of een paar boa's aanstellen waar collega's met al hun praktijkvragen terecht kunnen. Hoe we dat gaan inrichten is een beetje afhankelijk van de beschikbaarheid van de Adviseur(s) boa-praktijk. Het kan per mail, per telefoon of bijvoorbeeld een WhatsApp-nummer.

Coördinator Juridisch loket

Deze functie ligt in dezelfde lijn als die van de Adviseur boa-praktijk maar dan strikt op het gebied van wet- en regelgeving. Deze coördinator is juridisch goed onderlegd en beoordeelt binnengekomen vragen en verzoeken en bepaalt of hij ze zelf afhandelt of doorzet naar zijn netwerk. Ook hier wordt in overleg met de coördinator bepaald hoe het loket wordt ingericht.

Redactieleden

De KNVvN heeft stelselmatig behoefte aan redactieleden en tekstschrijvers. Voor De Jachtopzichter maar ook voor de website, folders, PowerPointpresentaties, de Nieuwsbrief, noem maar op. U schrijft over onderwerpen die voor onze doelgroep – iedereen die te maken heeft met toezicht en handhaving in het groen – interessant is. Het kan gaan om korte berichten maar net zo goed om stevige achtergrondartikelen. U hoeft geen ervaren schrijver te zijn want het redactieteam staat u met raad en daad terzijde.

Fijn dat u wilt helpen!

Om u aan te melden of uw interesse te tonen, neemt u per mail contact op met onze secretaris Laura van Dorland - Kievit secretaris@natuurtoezicht.nl

Solliciteer

Tekst en foto's Stijn Lumeij

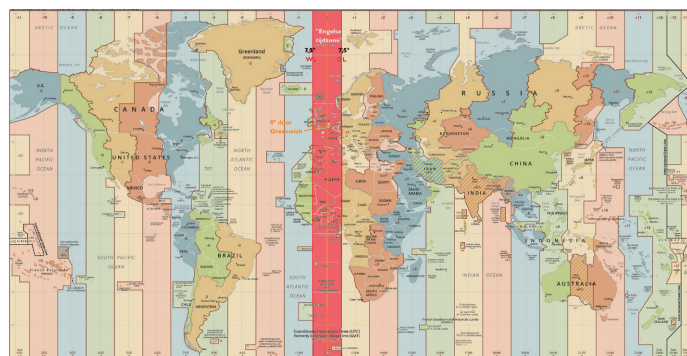
Heeft een toekomstige vaste zomer- of wintertijd in onze maatschappij invloed op de biologische klok en het gedrag van het wild ?

Huidige tijd sinds 1977; vooral praktisch

In het voorjaar van 1916 voerden diverse Europese landen, waaronder Nederland, voor de eerste keer de zomertijd in. De klok werd een uur vooruit gezet: van 02.00 naar 03.00 uur. Belangrijkste redenen waren het beter aansluiten op ons bioritme (licht-donker), de economische belangen (langer werken) en het besparen van energie (minder elektriciteit voor verlichting).

Tijdens de Tweede Wereldoorlog gold van 1940-1942 alleen de zomertijd. Tussen 1943-1945 werd er weer gewisseld tussen zomer- en wintertijd en in de periode 1946-1976 werd alleen de wintertijd – de oorspronkelijke tijd - aangehouden. Vanaf 1977 geldt de huidige situatie: op de laatste zondag van maart gaat de zomertijd in en op de laatste zondag van oktober de wintertijd.

Tijdstechnisch zitten we al jaren in de verkeerde tijdzone. Want wie goed naar het kaartje (afbeelding 1) met de tijdzones kijkt, ziet dat Nederland – en België, en Frankrijk en Spanje - eigenlijk in de Engelse tijdzone – Greenwich Mean Time – GMT 0 zouden moeten vallen. Maar dat is niet handig want er is veel meer interactie met het vaste land van Europa dan met het Verenigd Koninkrijk. De tijdzones zijn allemaal gebaseerd op afspraken; meestal om puur praktische redenen.

Tijdzones

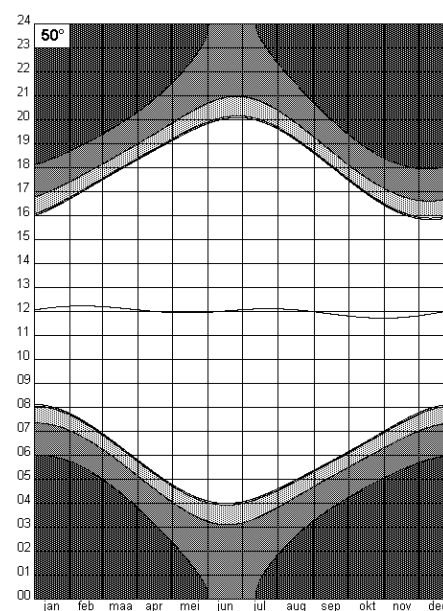
Biologische klok

In de zomer van 2018 kwam er vanuit de Europese unie een voorstel om het verzetten van de klok af te schaffen. Echter, zal dit nog tot de nodige discussies leiden tussen voor- en tegenstanders. Wetenschappers zijn vrijwel unaniem: handhaving van een vaste wintertijd is het beste voor de biologische klok van de mens. In de zomertijd loopt de klok ruim 95 minuten voor op deze zogenoemde 'biologische klok' en de zonnetijd. Bij deze zonnetijd staat de zon om 12 uur 's middags op de betreffende locatie op haar hoogste punt loodrecht op de aarde.

Het halfjaarlijks wisselen vergt veel aanpassend vermogen van de gevoelige mens en van dieren die van ons afhankelijk zijn. Dieren die niet afhankelijk zijn van de mens hanteren hun eigen 'biologische klok' die synchroon loopt met de zonnetijd. Toch is het interessant om te onderzoeken of het in de toekomst hanteren van een vaste zomertijd of vaste wintertijd van invloed kan zijn op het gedrag- en het beheer van wild en andere zoogdieren.

» Gaat de jager of het wild zich aanpassen?

Schemering

Schemerperiodes

Hoe de schemerperiodes in Nederland verlopen is voor één kalenderjaar goed te zien in afbeelding 2. De licht- en donkercyclus op 50° NB, net ten zuiden van Nederland, en op 0° OL/WL, dus op de Greenwich Meridiaan. Dit betekent dat deze cyclus representatief is voor de Engelse tijdzone. Om een beeld van deze cyclus voor Nederland te hebben, moeten we dus 1 uur corrigeren voor het verschil tussen de Engelse tijdzone en de MET-zone en 10 tot 20 minuten voor de breedtesituering binnen de uurzone. In totaal schuift de grafiek dus 1 uur en 15 minuten langs de verticale tijdas omhoog. Buiten de langste dag rond 21 juni en de kortste dag op 21 december valt op dat beide schemerperiodes per etmaal in de zomerperiode (mei-juli) veel langer duren dan deze schemerperiodes in de wintermaanden.

Verder zijn in afbeelding 3 voor twee plaatsen in Nederland (het meest zuidelijk punt: Epen in Zuid-Limburg en het meest noordelijke punt: Rottumerplaat/Waddeneilanden) diverse parameters in relatie met daglengte en schemering uitgewerkt voor vier bewust gekozen tijdstippen in 2019. De tijdstippen 1 april en 1 november geven de situatie weer direct na het wisselen van de klok naar zomertijd resp. wintertijd. De waarden bij de tijdstippen 21 juni en 21 december zijn representatief voor de langste versus de kortste dag. Bij ieder tijdstipmoment kan men per parameter de aanvangstijd aflezen bij de huidige situatie en bij een mogelijke toekomstige vaste zomer- of wintertijd.

Parameter	Epen (zuidelijk zuid-Limburg): meest zuidelijkste punt van Nederland											
	01-apr-19			21-jun-19			01-nov-19			21-dec-19		
	wisseltijd	zomertijd	wintertijd	wisseltijd	zomertijd	wintertijd	wisseltijd	zomertijd	wintertijd	wisseltijd	zomertijd	wintertijd
	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur
Astronomische ochtendschemering	05:15 - 05:58	05:15 - 05:58	04:15 - 04:58	01:38 - 03:26	01:38 - 03:26	00:38 - 02:26	05:36 - 06:15	06:36 - 07:15	05:36 - 06:15	06:34 - 07:14	07:34 - 08:14	06:34 - 07:14
Nautische ochtendschemering	05:58 - 06:36	05:58 - 06:36	04:58 - 05:36	03:26 - 04:36	03:26 - 04:36	02:26 - 03:36	06:15 - 06:53	07:15 - 07:53	06:15 - 06:53	07:14 - 07:56	08:14 - 08:56	07:14 - 07:56
Burgerlijke ochtendschemering	06:36 - 07:11	06:36 - 07:11	05:36 - 06:11	04:36 - 05:22	04:36 - 05:22	03:36 - 04:22	06:53 - 07:28	07:53 - 08:28	06:53 - 07:28	07:56 - 08:35	08:56 - 09:35	07:56 - 08:35
Totale duur ochtendschemering	115 min	115 min	115 min	223 min	223 min	223 min	112 min	112 min	112 min	121 min	121 min	121 min
Zonsopkomst	07:11	07:11	06:11	05:22	05:22	04:22	07:28	08:28	07:28	08:35	09:35	08:35
Zonsondergang	20:08	20:08	19:08	21:53	21:53	20:53	17:11	18:11	17:11	16:33	17:33	16:33
Burgerlijke avondschemering	20:08 - 20:41	20:08 - 20:41	19:08 - 19:41	21:53 - 22:39	21:53 - 22:39	20:53 - 21:39	17:11 - 17:45	18:11 - 18:45	17:11 - 17:45	16:33 - 17:12	17:33 - 18:12	16:33 - 17:12
Nautische avondschemering	20:41 - 21:22	20:41 - 21:22	19:41 - 20:22	22:39 - 23:49	22:39 - 23:49	21:39 - 22:49	17:45 - 18:24	18:45 - 19:24	17:45 - 18:24	17:12 - 17:54	18:12 - 18:54	17:12 - 17:54
Astronomische avondschemering	21:22 - 22:05	21:22 - 22:05	20:22 - 21:05	23:49 - 01:38	23:49 - 01:38	22:49 - 00:38	18:24 - 19:02	19:24 - 20:02	18:24 - 19:02	17:54 - 18:34	18:54 - 19:34	17:54 - 18:34
Totale duur avondschemering	115 min	115 min	115 min	225 min	225 min	225 min	111 min	111 min	111 min	121 min	121 min	121 min
Daglengte	12 uur 57 min	12 uur 57 min	12 uur 57 min	16 uur 30 min	16 uur 30 min	16 uur 30 min	9 uur 43 min	9 uur 43 min	9 uur 43 min	7 uur 57 min	7 uur 57 min	7 uur 57 min
Zon onder horizon (nacht en schemering)	11 uur 2 min	11 uur 2 min	11 uur 2 min	7 uur 29 min	7 uur 29 min	7 uur 29 min	14 uur 16 min	14 uur 16 min	14 uur 16 min	16 uur 2 min	16 uur 2 min	16 uur 2 min
Astronomische nacht	7 uur 10 min	7 uur 10 min	7 uur 10 min	0 min	0 min	0 min	10 uur 33 min	10 uur 33 min	10 uur 33 min	11 uur 59 min	11 uur 59 min	11 uur 59 min

Parameter	Rottumerplaat (Waddeneiland): meest noordelijkste punt van Nederland											
	01-apr-19			21-jun-19			01-nov-19			21-dec-19		
	wisseltijd	zomertijd	wintertijd	wisseltijd	zomertijd	wintertijd	wisseltijd	zomertijd	wintertijd	wisseltijd	zomertijd	wintertijd
	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur	Tijd en/of duur
Astronomische ochtendschemering	05:07 - 05:52	05:07 - 05:52	04:07 - 04:52	01:37 - 02:58	01:37 - 02:58	00:37 - 01:58	05:36 - 06:15	06:36 - 07:15	05:36 - 06:15	06:36 - 07:18	07:36 - 08:18	06:36 - 07:18
Nautische ochtendschemering	05:52 - 06:34	05:52 - 06:34	04:52 - 05:34	02:58 - 04:22	02:58 - 04:22	01:58 - 03:22	06:15 - 06:56	07:15 - 07:56	06:15 - 06:56	07:18 - 08:02	08:18 - 09:02	07:18 - 08:02
Burgerlijke ochtendschemering	06:34 - 07:09	06:34 - 07:09	05:34 - 06:09	04:22 - 05:04	04:22 - 05:04	03:22 - 04:04	06:56 - 07:32	07:56 - 08:32	06:56 - 07:32	08:02 - 08:44	09:02 - 09:44	08:02 - 08:44
Totale duur ochtendschemering	122 min	122 min	122 min	207 min	207 min	207 min	116 min	116 min	116 min	128 min	128 min	128 min
Zonsopkomst	07:09	07:09	06:09	05:04	05:04	04:04	07:32	08:32	07:32	08:44	09:44	08:44
Zonsondergang	20:09	20:09	19:09	22:07	22:07	21:07	17:06	18:06	17:06	16:23	17:23	16:23
Burgerlijke avondschemering	20:09 - 20:44	20:09 - 20:44	19:09 - 19:44	22:07 - 22:52	22:07 - 22:52	21:07 - 21:52	17:06 - 17:42	18:06 - 18:42	17:06 - 17:42	16:23 - 17:04	17:23 - 18:04	16:23 - 17:04
Nautische avondschemering	20:44 - 21:26	20:44 - 21:26	19:44 - 20:26	22:52 - 00:16	22:52 - 00:16	21:52 - 23:16	17:42 - 18:22	18:42 - 19:22	17:42 - 18:22	17:04 - 17:49	18:04 - 18:49	17:04 - 17:49
Astronomische avondschemering	21:26 - 22:11	21:26 - 22:11	20:26 - 21:11	00:16 - 01:42	00:16 - 01:42	23:16 - 00:42	18:22 - 19:02	19:22 - 20:02	18:22 - 19:02	17:49 - 18:31	18:49 - 19:31	17:49 - 18:31
Totale duur avondschemering	122 min	122 min	122 min	215 min	215 min	215 min	116 min	116 min	116 min	128 min	128 min	128 min
Daglengte	13 uur	13 uur	13 uur	17 uur 3 min	17 uur 3 min	17 uur 3 min	9 uur 33 min	9 uur 33 min	9 uur 33 min	7 uur 39 min	7 uur 39 min	7 uur 39 min
Zon onder horizon (nacht en schemering)	10 uur 59 min	10 uur 59 min	10 uur 59 min	7 uur 9 min	7 uur 9 min	7 uur 9 min	14 uur 26 min	14 uur 26 min	14 uur 26 min	16 uur 20 min	16 uur 20 min	16 uur 20 min

Verskil zuidelijk en noordelijk Nederland

Wat opvalt in afbeelding 3 is dat de daglengte op de Waddeneilanden rond de langste dag een half uur langer is dan in Zuid-Limburg: 17 uur versus 16,5 uur. Dit heeft te maken met de scheve aardas waardoor de noordpool/noordelijk halfrond naar de zon gericht is en het daardoor in het noorden langer licht is. Richting de winter wordt de achterstand in daglengte in Limburg weer weggewerkt en gecompenseerd.

Een aantal begrippen omtrent schemering uit afbeelding 3 dienen even kort uitgelegd te worden om vervolgens toegepast te worden in relatie tot de lichtcyclus en wildbeheer. Schemering is de toestand aan de hemel waarbij de overgang tussen licht (dag) en donker (nacht) plaatsvindt. Meteorologisch is de definitie van schemering: het aantal graden dat de zon onder de horizon staat. Dit gebeurt zowel voorafgaand aan zonsopkomst bij dageraad als bij de avondschemering die volgt op de zonsondergang.

We onderscheiden drie hoofdgradaties van schemering (van minder naar meer duisternis):

- Burgerlijke schemering:** hierbij staat de zon tussen de 0° en 6° onder de horizon. Visueel: men kan zonder inspanning een stuk tekst lezen.
- Nautische schemering:** hierbij staat de zon minder dan 12° en meer dan 6° onder de horizon. Visueel: objecten die boven de horizon uitsteken kunnen worden waargenomen, bewegende voorwerpen kunnen op circa 300 meter worden waargenomen.
- Astronomische schemering:** hierbij staat de zon minder dan 18° en meer dan 12° onder de horizon: er is geen verstrooiing van zonlicht meer te zien Visueel waarnemen is niet meer mogelijk.

Staat de zon meer dan 18° onder de horizon, dan is de hemel volledig donker en spreken we van de astronomische nacht. Interessant om te vermelden is dat het in het late voorjaar/vroege zomer (voor Nederland ongeveer tussen 25 mei en 20 juli) niet volledig donker is en in die periode vindt er gedurende de gehele nacht astronomische schemering plaats.

Uit de afbeeldingen 2 en 3 blijkt dat zowel de totale ochtend- als avond schemerperiode in de zomer veel langer duurt dan in de winter. Het wordt dus later donker in de zomerperiode na zonsondergang dan in de winterperiode en in de zomerperiode wordt het vroeger licht voor zonsopkomst in vergelijking met de winterperiode.

Beheren van wild- en de lichtcyclus met reeën als voorbeeld

In algemeenheid mogen in Nederland reeën worden bejaagd vanaf één uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang. Reeën zijn het meest actief kort na zonsopkomst en bij zonsondergang met daartussen enkele korte periodes waarin zij foerageren. In de wintermaanden bij laagblijvende zon ligt een activiteitsmaximum in de middaguren omdat dit de warmste periode van de dag is. In de zomer, als de dag langer dan 15 uur is, besteden reeën overdag weinig tijd aan foerageren en bewegen en zijn ze meer 's nachts actief. Dit betekent dat de jager in de nautische schemering van de vroege ochtend op zijn laatst op de observatieplek of hoogzit aanwezig moet zijn. In de regel wordt aangenomen dat men in de zomer op de overgang van astronomische (nacht-ochtend) schemering naar nautische ochtendschemering aanwezig is op de observatieplek en in najaar, winter en vroege voorjaar op de overgang van nacht naar astronomische ochtendschemering.

Tijdens zomeravonden dient de jager ongeveer twee uur voor zonsondergang op de gewenste plaats aanwezig te zijn om het reewild dat gaat foerageren, niet te verstoren. In de wintermaanden is dat nog wat meer dan twee uur voor zonsondergang, omdat reewild in de middaguren meer actief is. Een ander is natuurlijk ook nog afhankelijk van de recreatiedruk in de biotoop. In drukke natuurgebieden met veel recreanten en hondenuitlaters treedt reewild later uit dan in rustige gebieden.

Permanente wintertijd

Indien er gekozen zou worden voor een vaste wintertijd, betekent dit dat de jager in de periode eind mei-eind juli een uur vroeger op de plaats van bestemming aanwezig moet zijn: zo ongeveer tussen 02.30 uur en 03.00 uur in de vroege ochtend. Een permanente wintertijd vergt dus wat aanpassingen van de jager in de ochtend en avond gedurende het zomerhalfjaar, omdat het relatief gezien een uur vroeger licht, respectievelijk vroeger donker is. Daarentegen kan er juist in de ochtenden van voorjaar en najaar prima gejaagd worden vanwege het extra uur tijdswinst vergeleken met de huidige situatie. Een mogelijk nadelig bijkomstig effect van een vaste wintertijd is dat recreatie (hardlopen, wandelen, mountainbiken) in de zomeravonden in natuurgebieden en bossen, ondanks dat het relatief gezien een uur eerder donker is, langer zal blijven doorgaan en verstoring van wild kan veroorzaken dat rond dit tijdstip juist actief is. Dit geldt zeker bij warme en mooie zomeravonden.

Permanente zomertijd

Een permanente zomertijd levert juist problemen op in de winterochtenden als het pas na 09.30 uur licht begint te worden. De periode van jachtactiviteiten zou dan vanaf ongeveer 08.15 tot 11.00 uur zijn: een ongunstige periode voor de jager die ook nog andere (werk)verplichtingen heeft. Een ander bijkomend nadeel is dat de ochtendspits in de wintermaanden volledig in het donker (de nacht) zal plaatsvinden en mogelijk zal resulteren in meer aanrijdingen met foeragerend wild.

Wildaanrijdingen

Volgens Kenniscentrum Reeën is niet aantoonbaar dat het aantal valwildslachtoffers in de weken na het verzetten van de klok door dat verzetten toe- of af neemt. Dat in tegenstelling met wat altijd wordt geconcludeerd. In de voorjaarsmaanden zien we wel een stijgende lijn in de verkeersslachtoffers. Er zijn dan namelijk andere verschijnselen zoals het uiteenvallen van de sprongen, het innemen van de territoria door de reebokken en het op eigen benen gaan staan van de reeën in hun tweede levensjaar. Van september tot in januari is er ook een toename in het aantal aanrijdingen. Als de dekking van het land en van de bomen en struiken wegvalt en de omvang van de populaties op zijn grootst is, neemt de druk op het leefgebied door diverse activiteiten van concurrerende soorten en jagers toe. Ook daar zie je rond het verzetten van de zomertijd naar wintertijd geen piek of dal in de toename van de slachtoffers. Als het verschijnsel al optreedt, valt deze binnen de variatie van de gegevens.

Wildreflectoren

Voor de wildreflectoren zijn er meer en meer aanwijzingen dat het niet zo zeer de reflectie van het licht is dat de valwildslachtoffers voorkomt maar de alertheid van de bestuurders en de dieren als hun omgeving is veranderd. Het kan dus ook maar zo zijn dat rond het verzetten van de winter- naar de zomertijd, automobilisten extra alert zijn. Mede doordat proactief wordt gewaarschuwd door boswachters en belangenverenigingen. Dat kan de piek hebben voorkomen of mogelijk zelfs geleid hebben tot een dal. Door het mogelijk verdwijnen van het verzetten van de tijd zullen we dus andere triggers moeten gebruiken om de mensen voor de seizoensgebonden kans op aanrijdingen te waarschuwen.

Conclusie

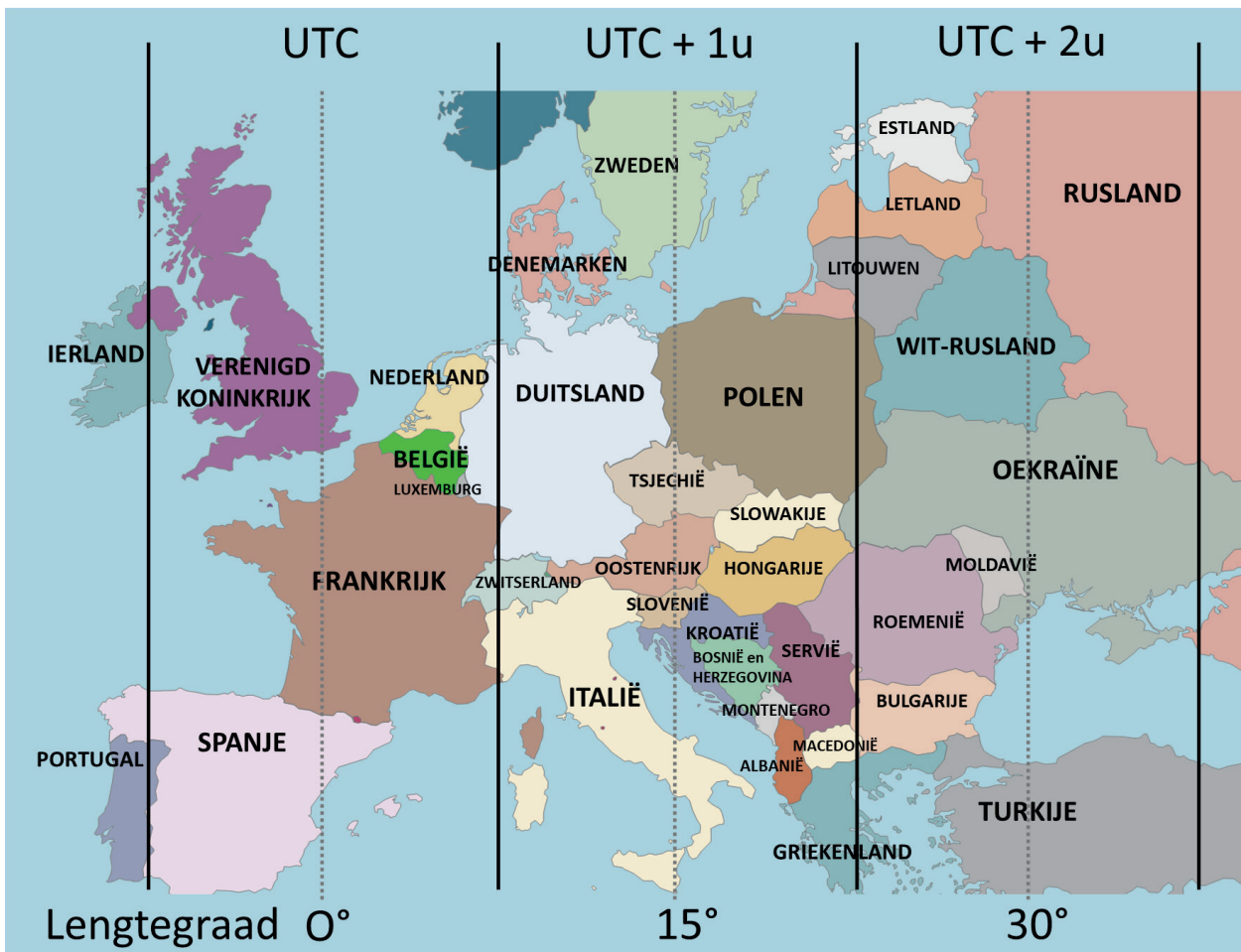
Al met al kan men concluderen dat een verandering naar een permanente zomer- of wintertijd geen direct nadelige gevolgen heeft voor het beheer van het wild. Welke tijd we ook gaan kiezen, de biologische klok van het wild die gebaseerd is op daglengte en de originele zonnetijd, kunnen we (gelukkig) niet veranderen. Een verandering van zomer- of wintertijd bij ons leidt in de overlevingsstrategie van wild binnen enkele dagen tot een snelle aanpassing. Wilde zwijnen en herten zijn daar minder toe in staat dan reeën en zullen in

de valwildreeksen van deze soorten mogelijk wel als uitschieters zichtbaar zijn.

Voor de jagers zal een permanente wintertijd in Nederland de gezondste keus zijn. We lopen nu enorm scheef qua tijd die ons tegenwoordig economisch meer kost dan oplevert. Voor het beheer van wild betekent deze vaste wintertijd wat aanpassingen in vooral de zomermaanden. Door het mogelijk in de toekomst vastzetten van de tijd zullen we nieuwe reeksen met valwild krijgen die ons veel meer vertellen over de andere invloeden en kunnen leiden tot beter op de soort afgestemde maatregelen.

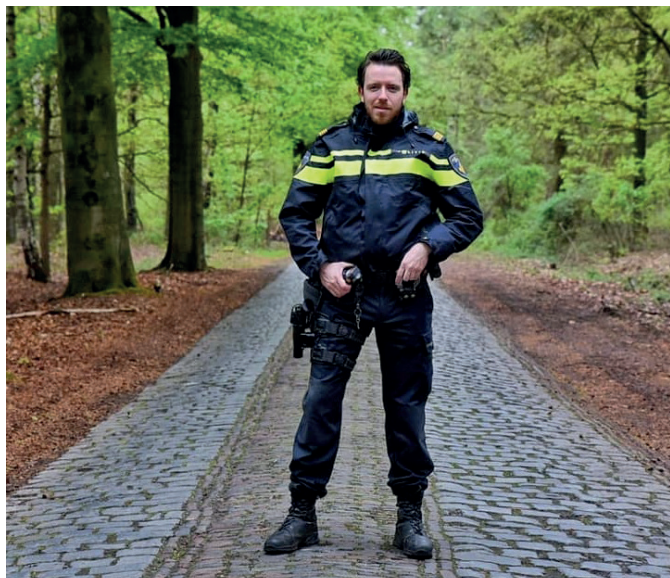
Bijzondere dank gaat uit naar Thijs Zeelen, meteoroloog Meteo Limburg.

Foto: Koninklijke Sterrenwacht België

Tekst Koen Simmers

Koen Simmers, politieagent, werkte de afgelopen jaren veel in het buitengebied van Tilburg en Goirle. Samen met natuurtoezichthouders van verschillende organisaties waakten zij over de natuurgebieden. Om in deze regio te werken moet je niet bang zijn aangelegd; back-up van andere eenheden kan erg lang op zich laten wachten. Simmers onderschepte samen met natuurtoezichthouders gesignaleerde criminelen, gestolen auto's, drugstransporten en speurde suïcidale vermisten op.

Naast politieagent is Simmers hoofdbestuurlid van de Nederlandse Politiebond en betrokken bij FNV Veiligheid. Daar is hij medeverantwoordelijk voor het beleid over de samenwerking tussen politie en boa's. Hij ziet dat de politie niet alle taken meer aankan en uitbesteedt aan boa's; denk aan toezicht bij evenementen en de horeca in Amsterdam. Dat vindt hij geen goede ontwikkeling omdat dat echt een politietaak is.

Daarnaast ziet Simmers dat de politie zich heeft teruggetrokken uit het buitengebied. Hij vindt dat de politie daar echt te weinig aanwezig is. Het gevaar is dat groene boa's in voorkomende situaties het lange tijd zonder back-up moeten doen. Daarom is hij voorstander van goede middelen en bewapening van groene boa's. 'Werk je in een afgelegen gebied met veel criminaliteit, dan heb je als groene boa echt een portofoon op het politiekanaal, een vuurwapen en misschien zelfs een diensthond nodig.' Daarnaast zou Simmers graag zien dat ze invoerrechten krijgen in het politiesysteem.

Simmers heeft de afgelopen jaren veel samen gewerkt met Dré Stuijts, groene boa op onder andere Landgoed Gorp en Roover, vlak bij de grens met België. Stuijts werkt al tientallen jaren samen met de politie. Samen rijden ze surveillance en Stuijts heeft toegang tot de politiebureaus. Hij en Simmers hebben samen meerdere malen de kranten gehaald door veel 'boeven' te vangen: van achtervolgingen op gestolen auto's tot inbrekers en gezochte criminelen.

Een van de geslaagde acties was in 2016. Stuijts belde Simmers aan het einde van de middag. Die was net thuis en klaar met werken. Ze hadden al een tijdje een verdacht persoon in de gaten die zich op vreemde tijden en locaties in het bos ophield. 'Koen, je moet nu komen, hij

gaat nu het bos in, dit is onze kans!' zei Stuijts gespannen aan de telefoon. Simmers pakte snel zijn bewapening, sprong in zijn auto en reed richting Gorp en Roover. Daar aangekomen stapte hij in de terreinwagen van Stuijts. Samen hielden ze de bosrand in de gaten en na een tijdje zagen ze de verdachte man uit het bos komen. Ze reden de man tegemoet en probeerden hem aan te spreken. De man ging er echter meteen vandoor maar Stuijts blokkeerde met zijn auto het pad.

De man probeerde er echter meteen weer vandoor en Simmers sprong uit de auto en greep hem beet. De man verzette zich hevig en Stuijts en Simmers moesten flink geweld gebruiken om de man onder controle te krijgen. Het gevecht duurde enkele minuten en ze belandden zelfs in de sloot. Stuijts brak daarbij zijn vinger en Simmers had overal blauwe plekken en schrammen. Uiteindelijk konden ze de man boeien en fouilleren.

De man bleek veel drugs bij zich te hebben. Stuijts pakte zijn diensthond uit de auto en zijn hond speurde de route van de verdachte af. Ver van de paden begon hij te graven en te blaffen. Daar troffen ze een ingegraven ton met alle soorten drugs aan met een waarde van meer dan 10.000 euro. Na de actie maakten Stuijts en Simmers een goed proces-verbaal van bevindingen waarna de verdachte voor alle feiten veroordeeld werd.

Stuijts en Simmers kunnen nog veel meer vergelijkbare verhalen vertellen. 'We hebben in 2018 een man aangehouden, een soort activist. In België had hij ooit een jager zwaar mishandeld en een politieagent neergestoken. Wij verdachten hem de afgelopen jaren in Nederland van het leksteken van de autobanden van jagers en het vernielen van jachthutten. Uiteindelijk hadden we hem in Gorp en Roover op heterdaad betrapt; die aanhouding was ook met veel verzet.

Simmers werd zelfs een keer tegen de grond getrokken en een dronken man probeerde zijn dienstpistool af te pakken. Stuijts heeft voorkomen dat een man een vrouw zou vermoorden; hij had haar al meerdere malen gestoken toen Stuijts tussenbeide kwam.

back-up van andere eenheden kan erg lang op zich laten wachten ...

Simmers tot slot: 'Dit soort zaken speelt in onze natuurgebieden. Doordat er in de nacht weinig toezicht is, is er nauwelijks zicht op wat er zich in onze buitengebieden afspeelt. Het is daarom belangrijk dat de groene boa's op de steun van de politie kunnen rekenen en de juiste middelen hebben. Want back-up kan heel erg lang op zich laten wachten!'

Naast de aanmeldkaart voor nieuwe leden heeft de KNVvN nu ook een ansichtkaart beschikbaar. Gekozen is voor deze prachtige foto van Jan Huttinga, jachtopzichter op het Kroondomein.

Het edelhert is de basis in ons logo en op de foto staat het hert toezicht te houden op het roedel.

Regio's kunnen de ansichtkaarten opvragen bij het secretariaat secretaris@natuurtoezicht.nl

Tekst Joop Assink en Herbert Hoekerswever

Fouilleringsbevoegdheden aangepast in Politiewet 2012

In 2018 is artikel 7 van de Politiewet 2012 gewijzigd. De fouilleringsbevoegdheden veiligheidsfouillering, vervoersfouillering en insluitingsfouillering zijn uitgebreid. Omdat ook boa's deze bevoegdheden toegewezen kunnen krijgen, is het van belang om daar kennis van te hebben. Het toepassen van de bevoegdheid moet in het proces-verbaal worden benoemd.

In dit artikel informeren wij u omtrent de inwerkingtreding van de wetwijziging van de Politiewet 2012. We zullen vooral de wijziging van artikel 7 van deze wet uiteenzetten.

Het gaat om de zogenaamde fouilleerbevoegdheden die zijn uitgebreid. We laten achterwege hoe de eerdere regelgeving eruit zag omdat dit verwarring zou kunnen veroorzaken. Dat de fouilleerbevoegdheden niet voor alle boa's gelden, spreekt voor zich.

Het is vooral voor de boa's die bevoegd zijn om een fouillering uit te voeren van belang kennis te dragen van wijzigingen in wet- en regelgeving. Uit recente jurisprudentie is gebleken dat het relevant is om het toepassen van een bevoegdheid te benoemen in het proces-verbaal. Als gevolg van de wijzigingen en uitbreiding van de fouilleerbevoegdheden is het goed mogelijk dat er voorwerpen worden aangetroffen die voor inbeslagname vatbaar zijn omdat ze bijvoorbeeld bijdragen aan bewijsvoering. Ook het aantreffen van drugs, geld en wapens bij het toepassen van een fouilleringsbevoegdheid komt regelmatig voor. Het is daarom belangrijk dat u weet wat u qua fouilleren aan bevoegdheid is toegekend en uiteraard met welk doel de wetgever deze veranderingen hebben ingevoerd.

In alle drie de vormen van fouilleren gaat het primair om de veiligheid te optimaliseren.

De wetwijziging zijn in het Staatsblad afgekondigd in 2018 en het betreft onder meer de volgende inhoudelijke wijzigingen van artikel 7 van de Politiewet 2012:

- uitbreiding van de veiligheidsfouillering in artikel 7, lid 3
- een nieuwe vervoersfouillering in artikel 7, lid 4 (nieuw)
- een nieuwe insluitingsfouillering in artikel 7, lid 4 (nieuw)

Er volgt nu een korte beschouwing van deze uitgebreide dan wel nieuwe fouilleringsbevoegdheden.

Veiligheidsfouillering

Artikel 7 Politiewet 2012

3. De ambtenaar van politie, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen en het onderzoek van de voorwerpen die personen bij zich dragen of met zich mee voeren, bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid of die van de ambtenaar zelf of van derden, en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

De in lid 3 van artikel 7 van de Politiewet 2012 geregelde veiligheidsfouillering, die bestaat uit het onderzoek aan de kleding van personen, wordt uitgebreid met het onderzoek van de voorwerpen die personen bij zich dragen of met zich mee voeren.

Binnen de regeling van de veiligheidsfouillering ontbrak tot nu een expliciet in de wet geregelde bevoegdheid om ook de voorwerpen, die de aan een onderzoek te onderwerpen persoon met zich voert, zoals een tas, een rugzak, een koffer of een doos, te onderzoeken. Het scheiden van deze voorwerpen van de persoon ligt ook niet altijd direct binnen de mogelijkheden van degene die de veiligheidsfouillering uitvoert, terwijl hij of een aantal omstanders bij het nalaten van een onderzoek aan deze voorwerpen alsnog in een gevaarlijke situatie voor leven of veiligheid kan worden gebracht. Daarom wordt de bevoegdheid tot het instellen van een veiligheidsfouillering uitgebreid.

Deze wijziging is ook relevant voor boa's aan wie de bevoegdheid is toegekend om een veiligheidsfouillering uit te voeren.

De ambtenaar die een veiligheidsfouillering mag uitvoeren is bevoegd tot:

- Het onderzoek aan de kleding van personen
- en het onderzoek van de voorwerpen (nieuw) die personen bij zich dragen of met zich voeren
- bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid
- of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak

indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid of die van de ambtenaar zelf of derden en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

Voorwerpen zijn bijvoorbeeld: tassen, (rug)zakken, dozen en koffers.

Alles dient wel redelijk en gematigd te zijn!

Vervoersfouillering (nieuw m.i.v. 01-07-2018)

Artikel 7 Politiewet 2012

4. De ambtenaar van politie, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd een te vervoeren of in te sluiten persoon aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van voorwerpen die een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of voor anderen kunnen vormen, alsmede

daartoe de voorwerpen te onderzoeken die betrokkene bij zich draagt of met zich mee voert.

Ingevolge het nieuwe lid 4 van artikel 7 van de Politiewet 2012 is de ambtenaar van politie bevoegd een te vervoeren persoon aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van voorwerpen die een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of voor anderen kunnen vormen (bijvoorbeeld riemen, sleutels, etc.) Hij mag daartoe ook de voorwerpen onderzoeken die betrokkene bij zich draagt of met zich mee voert.

Onder vervoeren wordt elke verplaatsing van een persoon verstaan; bijvoorbeeld te voet naar de dienstauto of per dienstauto naar het politiebureau. Het vervoer van personen door middel van een dienstauto brengt door de beperkte ruimte een verhoogd risico met zich mee voor de veiligheid van de vervoerende (politie)ambtenaren, eventuele derden en de te vervoeren persoon. Dit rechtvaardigt een onderzoek aan de kleding van de te vervoeren persoon en van de voorwerpen die hij bij zich heeft. De bepaling geldt voor elke persoon die door de politie wordt vervoerd, zoals een verdachte, een getuige, een slachtoffer en ook personen die in het kader van de hulpverleningstaak naar het politiebureau worden overgebracht, zoals een psychiatrische patiënt of een dronken persoon.

Deze bevoegdheid maakt fouillering ook mogelijk als er geen aantoonbare dreiging is en kan ook aan boa's worden toegekend.

De ambtenaar die een vervoersfouillering mag uitvoeren is bevoegd tot:

- Een te vervoeren of in te sluiten persoon aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van voorwerpen die een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of voor anderen kunnen vormen, alsmede daartoe voorwerpen te onderzoeken die betrokkene bij zich draagt of met zich voert.

Te vervoeren: is elke verplaatsing van een persoon, dus ook te voet naar de dienstauto.

Persoon: kan elke persoon zijn die door de politie/boa wordt vervoerd (getuige, slachtoffer, verdachte psychiatrisch patiënt, etc.)

Insluitingsfouillering

Artikel 7 Politiewet 2012

4. De ambtenaar van politie, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd een te vervoeren of in te sluiten persoon aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van voorwerpen die een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of voor anderen kunnen vormen, alsmede daartoe de voorwerpen te onderzoeken die betrokkene bij zich draagt of met zich mee voert.

Eveneens ingevolge het nieuwe lid 4 van artikel 7 van de Politiewet 2012 is de ambtenaar van politie bevoegd een in te sluiten persoon aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van voorwerpen die een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of voor anderen kunnen vormen.

Hij mag daartoe ook de voorwerpen onderzoeken die betrokkene bij zich draagt of met zich mee voert.

Artikel 28 van de Ambtsinstructie regelt de insluitingsfouillering door de politie bij het insluiten van arrestanten in een politiecel. Op grond van die bepaling wordt een ingeslotene voorafgaand aan de insluiting onderzocht door het aftasten en doorzoeken van diens kleding en van de voorwerpen die de ingeslotene bij zich draagt of met zich mee voert. Het gaat daarbij om het traceren van gevaarlijke voorwerpen. Het komt echter regelmatig voor dat ingeslotenen – ondanks deze fouillering aan de kleding – in het bezit blijken van gevaarlijke voorwerpen die bij de fouillering niet zijn getraceerd. Het gaat dan om zaken zoals lucifers, aanstekers, drugs, wapens en andere middelen. De veiligheid van de ingeslotenen en het personeel belast met de zorg voor ingeslotenen, is daarmee onvoldoende gewaarborgd.

Om deze veiligheid wel te kunnen waarborgen wordt deze nieuwe uitgebreidere bevoegdheid in de Politiewet 2012 opgenomen.

Ook deze nieuwe bevoegdheid kan aan boa's worden toegekend.

Tot slot:

In het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar worden de politiebevoegdheden ingevolge artikel 7 van de Politiewet 2012 (fouilleerbevoegdheden) benoemd.

De insluitingsfouillering hebben wij bewust niet heel uitgebreid benoemd daar de boa hier minder mee van doen heeft en, bij bijvoorbeeld onderzoek in het lichaam, de Officier van Justitie hiervoor toestemming moet geven onder stringente voorwaarden binnen uitgebreide wet- en regelgeving.

Ook voor het toepassen van een fouilleerbevoegdheid geldt dat dit moet worden gemeld (schriftelijk worden vastgelegd).

De omstandigheden hoe een fouillering dient te worden uitgevoerd hebben wij niet behandeld, immers wanneer een boa deze bevoegdheid mag gebruiken is dit bij hem voldoende bekend.

Wij sluiten af met de opmerking dat voornoemde vormen van fouilleren geen opsporingsfouillering betreft of een fouillering ingevolge een speciale wetgeving (Opiumwet, Wet Wapens en Munitie) maar wel bijdragen aan het vergroten van de veiligheid en het voorkomen van gevaarlijke situaties.

Tekst John Hulst

Omvangrijke visstroperij Friesland leidt tot drie aanhoudingen

Bij een onderzoek naar visstroperij in het Friese gemeente Waadhoeke, uitgevoerd door Sportvisserij Fryslan, de NVWA en de politie Noord-Nederland, zijn afgelopen november in Berlikum (FL) drie verdachten aangehouden. Een vierde verdachte in deze zaak werd later nog ontboden aan het politiebureau, voor het af leggen van een verklaring. De aangehouden verdachten, twee mannen en een vrouw, worden ervan verdacht dat zij zich bezig hebben gehouden met het illegaal vissen op wolhandkrabben.

Met speciale netten werden er door de verdachten wolhandkrabben gevangen in Noordwest Friesland. De gebruikte netten zijn niet toegestaan in Nederland en kwamen uit het buitenland. De krabben die ze hiermee vingen werden door hen verhandeld aan derden. Naast de gevangen krabben werden door de verdachten ook palingen meegenomen en verhandeld waaronder aan de vierde verdachte in deze zaak. Het visrecht op de wolhandkrab is door de rechthebbende van dat viswater toegewezen aan Friese Bond voor Binnenvissers die het op haar beurt onder de 12 binnenvissers verdeelt.

Naar aanleiding van deze aanhoudingen zijn er huiszoekingen gedaan. Bij de 54-jarige hoofdverdachte werd er thuis nog eens een groot aantal fuiken en netten aangetroffen en in beslaggenomen. Ook trof de politie bij hem vier (jacht) vuurwapens aan met bijbehorende munitie, terwijl verdachte niet in het bezit was van een jacht- of vuurwapenakte. Een bijzondere vondst bij deze verdachte was verder een eierverzameling van ongeveer 650 eieren – waarvan een groot aantal zeer bijzonder is te noemen – allemaal afkomstig van beschermde diersoorten. De eierverzameling is in beslaggenomen en zal nog verder worden onderzocht.

De verdachten kunnen alle drie een proces verbaal tegemoet zien voor artikel 21 van de Visserijwet. Dit artikel is als misdrijf aangemerkt in de Wet Economische Delicten en hierop kan een gevangenisstraf van ten hoogste 6 jaren, een taakstraf en/of een boete van maximaal 83.000 euro.

Tegen de hoofdverdachte, die in 2015 ook al eens werd aangehouden voor een soortgelijk feit, zal daarnaast ook nog proces-verbaal worden opgemaakt voor verboden wapenbezit en het bezit van de eierverzameling.

De volgende goederen werden in beslag genomen: 1 boot van 5 meter, 28 krabbenvallen/netten, 25 vis/aalfuiken, 800 meter staand net (8 stuks), 1 kist met zogenaamde aaldobbers, 3 (vis)bewaartonnen, 4 waad/duikpakken, divers weegapparatuur, 4 vuurwapens met bijbehorende munitie, 1 mobiele telefoon, 650 eieren, 180 euro aan contanten en een groot aantal losse netten met toebehoren, die werden gebruikt om visserij mogelijk te maken.

Het onderzoek stond onder regie van de milieuagent van de het basisteam Noordwest Friesland. De formele leiding lag bij de Officier van Justitie van het Functioneel Parket te Zwolle. Alleen door intensief met elkaar samen te werken, was het voor de verschillende handhavingpartners mogelijk om de verdachten op het spoor te komen en uiteindelijk dit resultaat te boeken. Hieruit blijkt maar weer eens dat samenwerkingsverbanden op het gebied van milieuhandhaving zeer belangrijk zijn.

Foto Waadhoeke

Jagen.nl presenteert

Jagersagenda & Jachtalmanak 2019

Ook leuk om cadeau te geven!

Verkrijgbaar via de betere jachtspecialzaak
of via www.jagen.nl/jagersagenda

Activiteitenagenda

2019

22 juni – Algemene Ledenvergadering KNVvN

– de uitnodiging en agenda zijn inmiddels verzonden. Aanvang 10.00 uur. Locatie: Werkschuur Natuurmonumenten Planken Wambuis, Harderwijkerweg 1A, Otterlo.

29 juni – Outdoor Hunting Day, Elspeet

– op zaterdag 29 juni 2019 van 10.00 tot 17.00 uur op het terrein van Nationaal Jachtschietcentrum Berkenhorst, Stakenbergweg 60 te Elspeet. Wild proeven en bushcraftvaardigheden leren. Voor bezoekers met een geldige jachtakte of een verlof is er een schietwedstrijd. Website: geweermakerij.nl/norma-time-challenge-2019/

29-30 juni – Lokjachtseminar met Immo Ortleb in Rucphen

Ortleb neemt u mee in alle facetten van de lokjacht. Hoe wild te lokken met geluid, geur en beweging. Gedurende 2 dagen komen alle manieren van lokken voorbij. Ook interessant voor niet-jagers. Website: jachtpraktijkopleidingen.nl/lokjacht/combinatie

20, 21 en 22 september – Jacht & Buitenleven.

Op de grootste Nederlandse jachtbeurs even weg van de hectiek van alle dag. Naar buiten, het veld in; zoek de ontspanning en het ware outdoor-leven. Locatie: Landgoed Velder, Liempde. Website: jachtenbuitenleven.nl/

6 september – Verenigingsdag KNVvN,

voorheen de Jaarlijkse Schietdag – noteer deze datum alvast in uw agenda.

2, 3 en 4 oktober – BOA Event op de Politieacademie in Apeldoorn.

Dit driedaagse Event van het BOA-platform biedt professionals werkzaam op het gebied van toezicht en handhaving de unieke mogelijkheid om kennis te delen, inspiratie op te doen en kennis te verdiepen. De KNVvN is prominent aanwezig! Website: boaevent.nl/

13 oktober – Wildfair Campman Renkum.

Voor het 5e jaar van 11 tot 17 uur weer een heel gevarieerd aanbod aan standhouders. Bezoekers gratis entree en parkeren. Honden aangelijnd zijn altijd welkom! Website: restaurantcampman.nl/wildfair/

Tekst Joop Assink en Herbert Hoekerswever

Fouilleren als ordemaatregel

Immers, bij een aanhouding door een boa, vindt er doorgaans ook een insluiting plaats in een cellencomplex. De toepassing van een zogenaamde ordemaatregel kan soms tot een nieuw delict leiden. Het fouilleren (onderzoek aan de kleding) bij een insluiting (ordemaatregel) moet dus niet worden verward met een fouillering ingevolge het Wetboek van Strafvordering. Onderzoek aan kleding vooraf aan de insluiting van verdachte is een ordemaatregel en geen strafvorderlijke bevoegdheid, die wordt uitgeoefend in het kader van het voorbereidend onderzoek tegen verdachte.

Verdachte werd aangehouden vanwege het rijden onder invloed. Op het politiebureau moest hij in een ophoudkamer wachten, voordat de artikel 8 WVV-procedure (= rijden onder invloed) afgehandeld kon worden.

Hem werd verteld dat hij, voordat hij in de ophoudkamer kon plaatsnemen, enkele goederen uit zijn broekzakken moest halen, omdat men het niet wenselijk acht dat hij deze bij zich heeft. Verdachte verleende hieraan zijn medewerking en overhandigde een pakje shag aan de verbalisant, die vervolgens daarin een gripzakje zag met meerdere bolletjes.

Op dat moment ontstonden nieuwe bezwaren tegen verdachte, is hem medegedeeld dat hij verdacht wordt van bezit van verdovende middelen en werd hij gewezen op zijn rechten. Verdachte is vervolgens gefouilleerd waardoor nog een zakje pillen werd gevonden. Volgens de raadsman van de verdachte is de strafvorderlijke bevoegdheid van fouilleren - het leeghalen van de broekzakken voordat verdachte in de ophoudkamer kon verblijven - onrechtmatig uitgeoefend, omdat er geen sprake was van een redelijk vermoeden van schuld ten aanzien van verdachte.

Het hof geeft aan dat het leegmaken van de broekzakken, voordat verdachte in de ophoudkamer plaats kan nemen, niet wordt gekwalificeerd als een strafvorderlijke bevoegdheid, die wordt uitgeoefend in het kader van het voorbereidend

onderzoek tegen verdachte. Er was hier slechts sprake van een ordemaatregel. De advocaat-generaal (AG = aanklager bij het Gerechtshof) geeft in zijn conclusie aan dat dit oordeel is gebaseerd op artikel 9 lid 3 en 4 Politiewet in verbinding met artikel 28 lid 1 Ambtsinstructie.

Het onderzoeken aan de kleding vooraf aan de insluiting vindt plaats voor het waarborgen van de veiligheid in het cellencomplex. Omdat niet van tevoren kan worden voorzien welke personen mogelijk een gevaar opleveren voor de veiligheid, wordt het onderzoeken van de kleding als noodzakelijke ordemaatregel gezien. Volgens de AG heeft het hof terecht geoordeeld dat er sprake was van een ordemaatregel en niet van een strafvorderlijke bevoegdheid, die werd uitgeoefend in het kader van het voorbereidend onderzoek tegen verdachte.

Strikt gezien was in deze zaak nog geen sprake van de uitoefening van de bevoegdheid uit artikel 28 Ambtsinstructie. De opsporingsambtenaar liet de uitoefening namelijk voorafgaan door een minder vergaand alternatief: verdachte werd verzocht om zijn zakken zelf leeg te maken (artikel 7 lid 5 Politiewet). Het verweer van de raadsman is dan ook verworpen.

*Uitspraak: 11-12-2018
Instantie: Parket bij de Hoge Raad
ECLI:NL:PHR:2018:1477*

Proces-verbaal 'Herkenning'

Het zal in de boa-praktijk misschien minder vaak voorkomen, maar het herkennen van een verdachte op een foto is niet ondenkbaar en daarom handig dat u weet waar een rechter rekening mee houdt bij de beoordeling van uw herkenning.

- Waar moet een proces-verbaal herkenning aan voldoen?
- Is de foto voldoende helder en duidelijk?
- Hoe goed kent u de verdachte?

De aard, frequentie en het tijdsverloop sinds de ontmoeting is van belang. Waar, hoe vaak en wanneer hebt u de verdachte voor het laatst gezien?

Wanneer u iemand herkent op bewegende beelden, zet dan in het proces-verbaal dat de persoon op de print-screens niet goed herkenbaar is, maar dat u de bewegende beelden hebt gezien, en dat u hem hebt herkend aan zijn loopje, gedrag of bijvoorbeeld kapsel.

Ook advocaten proberen vaak twijfel te zaaien in de rechtszaal, door aan te geven dat de foto's of beelden niet helder zijn en dat verbalisanten daardoor niet een 100% herkenning hadden kunnen geven.

Met een goed onderbouwd proces-verbaal herkenning zult u merken dat de rechter in het verweer van de advocaat niet meegaat. De rechter benoemt juist dat de verbalisant heeft aangegeven dat hij/zij de verdachte kent en dat hij (de rechter) geen reden heeft daaraan te twijfelen.

Vormverzuim zonder consequenties

Vormverzuim: Verbalisanten hebben niet in het proces-verbaal van aanhouding opgenomen op grond van welke bevoegdheid zij hebben gehandeld. De rechtbank volstaat met de enkele constatering van het verzuim.

Hoe belangrijk het is om in het proces-verbaal te vermelden op grond van welke bevoegdheid is gehandeld, blijkt wel uit onderstaande uitspraak. Ook al is het nog zo vanzelfsprekend, laat niet achterwege te vermelden waarom u welke bevoegdheid hebt toegepast.

Casus: Verdachte wordt vervolgd voor het stelen van rollen stroomkabels

Zijn raadvrouw heeft aangevoerd dat de staandehouding en aanhouding onrechtmatig waren. Volgens haar bestond op het moment van staande houden geen redelijk vermoeden van schuld. Uit het dossier volgt dat verbalisanten verdachte een stopteken hebben gegeven en vervolgens zagen dat er kabels in de auto lagen. Na het doen van navraag is verdachte aangehouden.

Volgens de rechtbank kan uit het proces-verbaal van aanhouding niet worden afgeleid op grond van welke bevoegdheden verbalisanten verdachte hebben staande gehouden. Uit het proces-verbaal blijkt wel dat verbalisant verdachte heeft gevraagd naar zijn rijbewijs.

Uit jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat als inzage is gevorderd in het rijbewijs en/of de kentekenpapieren van het voertuig, aangenomen mag worden dat de bevoegdheden van artikel 160 WVV zijn uitgeoefend ter controle van de

naleving van de bij of krachtens de WVV vastgestelde voorschriften. Zolang een dergelijke controlebevoegdheid wordt uitgevoerd ter controle van de naleving van de, bij of krachtens de WVV vastgestelde voorschriften, als bedoeld in art. 160 WVV, dan is die uitoefening in beginsel rechtmatig.

Dit is ook het geval als die bevoegdheid daarnaast het verrichten van opsporings-handelingen mogelijk maakt, waarop de bepalingen uit de WVV niet zien. De rechtbank oordeelt dan ook dat de staandehouding rechtmatig is geweest. Ook de aanhouding was rechtmatig, gezien de omstandigheden die na de staandehouding zijn gebleken.

De rechtbank oordeelt dat de verbalisanten wel hebben verzuimd om op te schrijven op grond van welke bevoegdheid zij hebben gehandeld. Volgens haar kan dit wel als een vormverzuim worden aangemerkt. De rechtbank vindt de consequenties hiervan niet zodanig ernstig dat verdachte in zijn belangen is geschaad en volstaat daarom met de constatering dat een vormverzuim heeft plaatsgevonden.

Uitspraak: 29-11-2018

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

ECLI:NL:RBNNE:2018:4830

Telefoon valt onder Wet openbaarheid van bestuur

WhatsApp-berichten en sms'jes gedaan op zowel zakelijke als privételefoons van bestuurders en ambtenaren vallen onder de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), als deze in het kader van het werk zijn verstuurd. Dat staat in een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Journalisten

De Raad van State deed de uitspraak naar aanleiding van een zaak tussen een branchevereniging voor zorgaanbieders en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. 'De uitspraak heeft als gevolg dat zakelijke sms'jes en WhatsApp-berichten op die telefoons kunnen worden opgevraagd door bijvoorbeeld journalisten', aldus de Raad van State.

Zowel zakelijke als privételefoons

Naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak is de Wob duidelijk: onder die wet valt alle vastgelegde overheidsinformatie van zakelijke aard. Het doet er niet toe op welke gegevensdrager de informatie is opgeslagen. Dat betekent dat sms- of WhatsApp-berichten onder de Wob vallen als ze zijn verstuurd of ontvangen in het kader van het werk ('bestuurlijke aangelegenheid'), ook als deze berichten zijn verstuurd met of ontvangen op een privételefoon. Het gebruik van een privételefoon is vergelijkbaar met de situatie dat een bestuurder of ambtenaar een dossier van zijn werk mee naar huis zou nemen; in zo'n geval kon dat dossier al met de Wob worden opgevraagd. Anders zouden bestuursorganen de wet kunnen ontlopen door berichten bewust niet met een zakelijke telefoon te versturen.

Niet alle berichten opeens automatisch openbaar

Dat betekent overigens zeker niet dat alle sms'jes en WhatsApp-berichten ook daadwerkelijk openbaar moeten worden. Allereerst heeft de Wob alleen betrek-

king op zakelijke en niet op privéberichten. Daarnaast kan een bestuursorgaan openbaarmaking op grond van de Wob in sommige gevallen weigeren. Die weigeringsgronden blijven onverkort van toepassing, bijvoorbeeld wanneer het openbaar maken van berichten de privacy van betrokken personen of de belangen van de overheid schendt. Openbaarmaking mag verder geweigerd worden als berichten 'persoonlijke beleidsopvattingen' bevatten. Bij sms'jes en WhatsApp-berichten zal dat vaker het geval zijn dan bij andere soorten documenten, aldus de Afdeling bestuursrechtspraak.

Geen toegang tot privételefoons van ambtenaren

Bestuursorganen hebben geen toegang tot de privételefoon van de ambtenaar. Als een ambtenaar zijn privételefoon gebruikt voor het ontvangen en verzenden van werk gerelateerde berichten, moet hij deze berichten desgevraagd overdragen aan het bestuursorgaan. Bestuursorganen kunnen hierover regels opstellen, die bijvoorbeeld bepalen dat de ambtenaar dit soort berichten alleen op een werktelefoon zet.

Tekst Redactie Foto's Martijn Beekman

Agenda voorzitter open boek

Voorzitter Rolf Overdiep krijgt zeer regelmatig de vraag gesteld waar hij zoal mee bezig is. Om wat meer inzicht te geven, heeft hij besloten om de meest interessante afspraken uit zijn agenda te publiceren. Van 1 januari tot en met 30 april. Met een klein doorkijkje naar mei en juni. Het is goed om te weten dat zaken als telefoongesprekken, voorbereiden op presentaties, mailafhandeling, enzovoort niet zijn opgenomen. Mocht u willen helpen bij bepaalde onderwerpen of betrokken willen worden bij activiteiten? Neem dan contact op met de secretaris Laura van Dorland - Kievit secretaris@natuurtoezicht.nl.

januari

- 04 Overleg opleiding GROEN
- 05 Nieuwjaarsreceptie KNJV in Markelo
- 07 Overleg financiën
- 09 Overleg regiocommissarissen Limburg en Noord-Brabant
- 10 Opdracht voor onderzoek bewapening boa voor Provincie Brabant en SSiB - Samen Sterk In Brabant
- 15 Overleg Rolf Kruger, brigadier taakaccenthouder milieu
- 16 Overleg mogelijke inzet wildcamera's tegen groene criminaliteit
- 17 Voortgangsoverleg regiocommissarissen Limburg en Noord-Brabant
- 18 Startbijeenkomst opdracht SSiB - onderzoek bewapening boa
- 18 Nieuwjaarsreceptie KNVvN afdeling Gelderland Flevoland in Otterlo
- 21 Bestuursoverleg KNVvN
- 22 Overleg Richard Gerrits, voorzitter BOA-ACP
- 30 Bijeenkomst ACP in Leusden
- 30 Groen overleg met politie Oost-Brabant in Den Bosch

februari

- 4 Intern overleg over opzetten Facebook en Twitter
- 5 Overleg GROEN Bergen op Zoom
- 7 Overleg Wil van Roosmalen Technisch adviseur handhaving bij Omgevingsdienst Brabant-Noord
- 12 Intern overleg penningmeester
- 12 Intern overleg PR en voorlichting
- 13 Overleg met een collega GROEN over zijn mogelijke bijdrage aan de KNVvN
- 14 Dubbelinterview Hoge Veluwe met Seeger baron van Voorst tot Voorst en Jacob Leidekker
- 14 Overleg psycholoog over opzetten assessment voor functiegeschiktheid bij partners in natuurhandhaving
- 16 Vervolgoverleg inzet wildcamera's tegen stroperij
- 19 Overleg Federatie Particulier Grondbezit Brabant
- 19 Overleg Brabants Landschap handhaving buitengebied
- 19 Overleg Waterschappen Brabant
- 22 Presentatie Statenleden Provinciale Staten Noord-Brabant in het Provinciehuis Den Bosch over Groene Handhaving – spreektijd is 3x verlengd! Unanimiteit bij Statenleden over handhaving buitengebied; waar nodig bewapende inzet. (resultaat: diverse grote artikelen in regionale kranten)

- 22 Inleidend praatje bij bijeenkomst Politie Midden-Brabant
- 23 Vervolgoverleg opzetten Facebook pagina KNVvN
- 26 Tweede overleg inzet assessments voor aannemen werknemers en inzet boa
- 26 Overleg Politie Dier en Milieu (PDM) met voorzitter Lieke Sievers, burgemeester Edam-Volendam

maart

- 2 Intern overleg financiën
- 5 Intern overleg PR en Voorlichting
- 11 Overleg comité Landelijke Schietdag – wordt Landelijke Verenigingsdag met meer variatie.
- 19 Rondrit buitengebied met politici en boa's i.v.m. toezicht en handhaving
- 21 Overleg Inzet drones bij opsporing
- 21 Overleg Particuliere Landgoederen over wat SSiB, Provincie en ODBN kan bieden
- 22 Bezoek Faunadag Middachten en uitermate goedverzorgde KNVvN stand door Cees van Geel
- 25 Tweede overleg Richard Gerrits BOA-ACP
- 25 Bestuursvergadering
- 27 Vergadering landelijke BOA-platform, werkgroep Middelen
- 27 Overleg Landelijk BOA-platform als vast lid; voorzitter Pieter Winsemius
- 27 Overleg Verenigingsdag KNVvN

april

- 1 Overleg gemeente Breda over toezicht en handhaving buitengebied
- 2 Boekpresentatie Adellijk wild - Maarten van Nispen Tot Pannerden
- 4 Overleg ExTH Amersfoort, samen met boa Cees de Boer
- 10 Overleg Landelijk BOA-platform Utrecht

- 10 Bijeenkomst Europa met Frans Timmermans. Vragen over Europese handhaving en aangeboden te helpen bij opzetten Europese organisatie. Krijgt vervolg.

- 23 Overleg over BOA-event eind september
- 24 Overleg regiocommissaris KNVvN Brabant
- 25 Interview Dagblad Trouw
- 29 ALV KNVvN regio Gelderland Flevoland

mei

- 16 Presentatie (90 min.) Ontmoeting in het Groen in Ossendrecht onder andere over bewapening boa
- 28 Overleg directie ExTH over examinering, inhoud PHB, (geen) aansluiting op praktijk
- Overleg mr. Pieter van Vollenhoven, voorzitter van de stichting Maatschappij en Veiligheid

juni

- 11 1e bijeenkomst Juniorenkabinet Handhaving
- 22 Algemene Ledenvergadering KNVvN Planken Wambuis Otterlo (Oud-Reemst)

- 12 Presentatie afgerond onderzoek SSiB Provincie Brabant 'De boa bewapend'
- 17 Presentatie over KNVvN tijdens Reewildtentoonstelling Vereniging het Reewild regio Noord-Brabant in Gilze en Rijen
- 18 Afscheidsbijeenkomst Wil van Roosmalen, technisch adviseur handhaving bij ODBN

Tekst Joeske IJzer en Margriet Montizaan

Dodelijke hondenziekte vlak over de Duitse grens

In Duitsland is in het grensgebied met Nederland op enkele plaatsen* een dode vos met de voor honden gevaarlijke en besmettelijke ziekte van Carré aangetroffen. Honden kunnen besmet worden door (in)direct contact met andere zieke honden of in de natuur levende zieke wilde dieren zoals vossen of marters.

Canine Distemper of ziekte van Carré, zoals de hondenziekte ook wordt genoemd, is een infectie die ernstige ziekteverschijnselen en uiteindelijk ook hersenverschijnselen bij carnivoren zoals de hond- en marterachtigen en wasberen, kan veroorzaken. Het is zeer besmettelijk en voor niet-ingeënte honden en fretten in veel gevallen dodelijk. De ziekte van Carré is weliswaar verwant aan de mazelen bij de mens, maar is ongevaarlijk voor de mens. Huiskatten zijn niet gevoelig voor deze infectie.

Besmettingsroutes

Dieren lopen de ziekte voornamelijk op door het inademen van besmette luchtdeeltjes of door contact met besmet speeksel, neus- of oogvocht, urine of uitwerpselen. Niet alle dieren die met het virus in aanraking komen, gaan dood. Herstel is soms mogelijk en dan worden de dieren immuun. Het aandeel van besmette dieren dat doodgaat, kan per diersoort zeer verschillend zijn.

Wilde dieren

Het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) onderzoekt dode wilde dieren op doodsoorzaak. Behalve hond- en marterachtigen, is ook de wasbeer gevoelig voor hondenziekte. In Duitsland zijn jaarlijks enkele berichten over hondenziekte bij vossen, dassen, steen- en boomarters of wasberen. DWHC heeft in de afgelopen jaren deze ziekte bij een paar dassen en bij één steenmarter vastgesteld, maar nog niet bij vossen. Het laatste geval was bij deze steenmarter die in december 2016 in de omgeving van Enschede dood was gevonden. Deze steenmarter had de dagen ervoor afwijkend gedrag vertoond. Vindt u dode vossen, marterachtigen of wasberen, meld deze dan via het meldformulier op de website van DWHC.

Afwijkend gedrag

Dieren met hondenziekte krijgen eerst koorts, een loopneus, vieze ogen, gaan hoesten en ontwikkelen longontsteking. Daarna ontstaan maag-darmproblemen en is er grote kans op overgeven en diarree, mogelijk met wat bloed. Als vervolgens het virus de hersenen aantast, ontwikkelen de dieren klachten als kopkanteling, spiertrekkingen, stuip trekkingen en gedeeltelijke of volledige verlamming met uiteindelijk de dood als gevolg.

Maar dergelijke afwijkingen kunnen ook door andere ziekten worden veroorzaakt. Aan de ene kant worden

symptomen beschreven, maar tegelijk moet ook gerealiseerd worden dat het niet mogelijk is om aan het gedrag van een dier te zien of het hondenziekte heeft of niet. Want afwijkend gedrag kan door tal van oorzaken komen, waaronder hersenontsteking, maar ook longontsteking. De oorzaken voor een hersenontsteking zijn bovendien zeer divers, zoals infecties met Toxoplasma, Franse hartworm of bacteriële infecties zoals Staphylococci.

Wat is er tegen te doen bij gehouden dieren?

Honden en fretten kunnen niet behandeld worden tegen het virus dat de ziekte veroorzaakt. Symptoombestrijding kan wel. Bij huisdieren kan de ziekte worden voorkomen door inenting. Neem hiervoor contact op met uw dierenarts.

Ook marterachtigen zijn gevoelig voor hondenziekte. Vandaar dat mensen die fretten of nertsen als huisdier houden, ook met deze ziekte rekening moeten houden en nadenken over het inenten van hun huisdier.

Meer informatie over ziekten bij vossen en hondenziekte bij wilde dieren:

Vos dood door toxoplasmose: dwhc.nl/vos-dood-toxoplasmose/

Vos met bacteriële hersenvliesontsteking: nl/vos-meningitis/

Overige berichten over vossen: dwhc.nl/diersoorten/vos/

Steenmarter met hondenziekte: dwhc.nl/steenmarter-hondenziekte/

Alle berichten over hondenziekte: dwhc.nl/ziekten/canine-distemper

**Niederkruchten (Kreis Vierssen): 4 januari 2019*

Heiligenhaus (Kreis Mettmann): 27 januari 2019

Effeld (Kreis Heinsberg): 7 maart 2019

Eend gestikt door overmatig eten

In een eendenkooi in de kop van Noord-Holland maakte een boswachter van Staatsbosbeheer half januari 2019 melding van een wilde eend die verzwakt was, bol zat, naar lucht hapte en zojuist was doodgegaan. In die eendenkooi waren in de week ervoor al drie wilde eenden doodgegaan/gevonden. Bij twee van deze dieren kon worden vastgesteld dat ze in goede conditie waren en dat ze restanten van bloembollen in de krop hadden.

Een vierde wilde eend, die net was doodgegaan, is voor onderzoek door DWHC opgehaald. Deze eend verkeerde ook in een goede voedingstoestand. De krop en de slokdarm waren overmatig gevuld met bloembollen. De overvolle slokdarm drukte de luchtpijp dicht waardoor de eend stikte.

De bloembollen zijn zogenaamde 'afbroeiers'. Dit zijn restanten van bloembollen die in een kas zijn gebruikt om tulpen of andere bloemen in bloei te trekken. Deze bollen zijn verschrompeld en worden tezamen met de potaarde op een hoop gestort om later op het land te worden uitgereden en ondergewerkt. Het is bekend dat in de winter dieren zoals reeën en ganzen dankbaar gebruik maken om van de bloembollen te eten. Omdat in dergelijke hopen ook broei plaatsvindt, bevriezen de bollen niet en blijft het geschikt als voedselbron. En blijkbaar eten wilde eenden ook van de bloembollen. Wilde eenden gebruiken meren, plassen en sloten als dagverblijf en gaan 's avonds en 's nachts naar hun foerageergebieden. Een eendenkooi ligt overdag vol met rustende eenden. Juist omdat deze vier eenden zich in een eendenkooi bevonden, kon hun afwijkend gedrag (bol zitten, naar lucht happen) goed worden opgemerkt en werden deze en de dode eenden gevonden.

Eend slokdarm bloembollen

Eend slokdarm

RECTIFICATIE

In de vorige editie (Winter 2018) zijn bij het artikel over hazenpest in Overijssel (pagina 24 en 25) door de redactie onjuiste foto's gepubliceerd. De foto's van de dode hazen zijn niet verifieerbaar als zijnde het gevolg van hazenpest. De ziekte is niet aan de buitenkant te herkennen, en er zijn dan ook geen afwijkingen op de huid te zien. Op basis van weefselonderzoek onder de microscoop kan een verdenking van tularemie worden uitgesproken. Of het ook daadwerkelijk tularemie is, moet vervolgens door middel van een zogenaamde PCR-test worden bepaald.

De tekst van het artikel was geschreven door Margriet Montizaan van DWHC. Omdat de tekst wel correct is, heeft de redactie per omgaande een nieuw artikel opgemaakt zonder foto's en dat naar haar opgestuurd.

Tekst Laura van Dorland - Kievit

Kijken we verder dan onze neus lang is, of niet?

Krav Maga is een Israëlische verdedigingskunst en Ruben Korporaal (48) uit Hoeksche Waard is trainer in dit zeer effectieve zelfverdedigingssysteem. Hij traint bijvoorbeeld kinderen die op school gepest worden. Of meisjes en vrouwen die in aanraking zijn gekomen met bedreiging, fysiek geweld of zelfs mogelijk een zedendelict.

Korporaal: 'Ik kan niet tegen onrecht. Het is mooi te zien hoe de kinderen en vrouwen zelfverzekerder worden en hun 'mannelijke' kunnen staan wanneer ze weerbaarder zijn geworden.'

Sinds 2012 is hij actief als boa. Begonnen als jachtopzichter bij een Wildbeheereenheid in Brabant en daarnaast als parkwachter op inhuurbasis bij het Natuur- en recreatieschap De Hollandsche Biesbosch. Momenteel is hij werkzaam bij Staatsbosbeheer. In 2015 werd Korporaal door het toenmalige Groenservice Zuid-Holland ingehuurd voor boa-taken. Deze organisatie is enkele jaren geleden opgegaan in Staatsbosbeheer. Zijn sollicitatie was succes: Staatsbosbeheer nam hem aan. Na twee jaar gewerkt te hebben in het Haagse Bos en omgeving, is hij sinds 1 november 2018 medeverantwoordelijk voor de gebieden IJsselmonde bij Rotterdam en Voorne-Putten.

Korporaal begeleidt in zijn werk studenten die de opleiding Toezicht en Handhaving volgen bij het ROC. Dat begeleiden doet hij met veel plezier. 'Het is mooi te zien hoe ze zich ontwikkelen wanneer je ze zelf laat denken, ze telkens iets verder laat kijken.' Verder kijken is iets wat zijn tweede natuur is.

Hennepkwekerij

Zo ook op 4 juni 2016 in de gemeente Barendrecht. Tijdens zijn surveillance liep hij op een dumping van 30 vuilniszakken. In plaats van de opruimploeg te bellen, besloot hij een onderzoek in te stellen. Al zoekende en speurende kwam hij in het afval bankafschriften tegen. Een mooie en interessante vangst; een prima opsporingsindicatie voor verder onderzoek. Korporaal koos er voor een proces-verbaal van bevindingen te schrijven en gaf gedetailleerd weer wat hij precies had aangetroffen. Aan het proces-verbaal voegde hij een groot aantal foto's toe. Foto's waarop alle codes van verpakkingen te zien waren, namen van middelen, et cetera.

Samen met zijn directe collega Antoni van Hoof ging hij met het proces-verbaal onder de arm naar het politiebureau Rotterdam-Zuidplein. Daar sprak hij met de OPCO (operationeel coördinator) en een medewerker van het hennepteam. Er werd geconcludeerd dat het afval van een in werking zijnde hennepkwekerij afkomstig zou moeten zijn. Dit omdat er verpakkingen van lampen waren aangetroffen, maar niet de lampen zelf. Ook de lege zakken grond en de restjes grond gaven daarvoor voldoende aanwijzing. Op basis van hetgeen Korporaal had geconstateerd en in detail had vastgelegd, is de zaak door de politie in behandeling genomen.

het scherp kijken naar je omgeving

De technieken die Korporaal met Krav Maga zich eigen heeft gemaakt - het scherp kijken naar je omgeving - helpen hem ook in zijn werk als boa. Korporaal: 'Als ik een prent sta uit te schrijven, kan ik tegelijkertijd alert zijn op wat er om mij heen gebeurt.' Hij is als boa in het bezit van een wapenstok en handboeien. Daarnaast doet hij veel diensten samen met zijn collega Antoni van Hoof die een gecertificeerde dienst hond heeft. Geen overbodige luxe in de gebieden waar Korporaal actief is.

Korporaal begint zijn carrière in de groot-groenvoorziening; de park- en landschapsinrichting. Hij was boomverzorger voor de gemeente Rotterdam en 17 jaar lang combineerde hij toezicht, handhaving en faunabeheer met een eigen bedrijf in de boomverzorging. Nu heeft hij zich volledig op het boa-schap toegelegd.

Na het behalen van zijn boa-diploma heeft hij bij de politieacademie de vervolgoopleiding milieu-boa - destijds een vakgerichte opleiding - met goed resultaat afgesloten. Korporaal geeft aan dat een vakgerichte opleiding een must is en het de kwaliteit van het werk zeker ten goede komt.

Drie weken ging de telefoon. De politie ging een instap doen, bij hoge uitzondering werd hij – trots als een pauw - gevraagd of hij mee kon en wilde. Na het forceren van de deur van een leegstaand pand werden er zowel op de begane grond als op de eerste verdieping een in werking zijnde hennepkwekerij aangetroffen. In totaal werden 186 planten geruimd.

Een unieke kans en een leuke belevenis; volop eer van zijn gedetailleerde proces-verbaal.

Verder kijken

Korporaal heeft de lat - als het gaat om de kwaliteit van zijn werk - voor zichzelf erg hoog liggen.

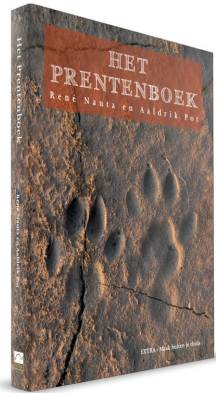
'Met kwaliteit en door je als een professional te laten zien, kun je jezelf als groene boa op de kaart zetten en samenwerking afdwingen. Hierin ligt een enorme uitdaging voor groen boa-land.'

Wat Korporaal mee wil geven aan alle actieve boa's is: 'Durf uit je hokje te denken. Opiumwetgeving zit niet in het pakket van de boa, maar met een proces-verbaal van bevindingen kan een andere opsporingstak wellicht een slag slaan.' En zo is gebleken, waarvoor chapeau.

Speuren naar sporen: Het Prentenboek

NU AL EEN STANDAARDWERK

Ze hebben er meer dan drie jaar aan gewerkt, René Nauta en Aldrik Pot. De oorspronkelijke presentatie stond gepland voor maart 2018. Het zou toen al een dik boek worden van maar liefst 250 pagina's. Maar het werden er meer, veel meer. Uiteindelijk hebben de perfectionisten Nauta en Pot meer dan veertig jaar ervaring met het zoeken naar prenten en sporen in Het Prentenboek weten te persen. Ruim 450 pagina's waarop de prenten van ruim honderd soorten worden behandeld met meer dan 700 foto's en ruim 350 tekeningen ter ondersteuning.

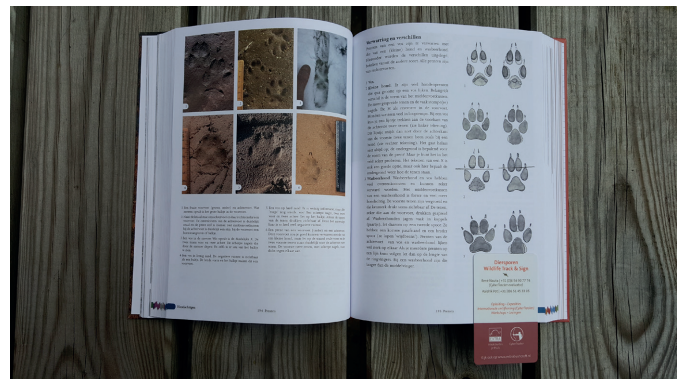
Het Prentenboek is een uitgebreid naslagwerk over de voetafdrukken van zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en ongewervelden die voorkomen in Noordwest-Europa; grofweg van de Alpen en Pyreneeën in het zuiden tot en met halverwege Scandinavië in het noorden. Van Ierland in het westen tot en met Polen in het oosten. 'Er was al een boek over diersporen van de KNNV, maar nog niet een boek over alleen maar prenten. En daar was nog heel veel over te schrijven. Omdat

het in Nederland wemelt van de zandpaden, karresporen met blubber en akkers, kun je overal prenten vinden.' Het enthousiasme van RENÉ NAUTA over *Het Prentenboek*, dat onlangs is verschenen, is nauwelijks te stoppen.

Aanleiding om het boek te schrijven is dat Nauta een paar jaar geleden begonnen is aan een opleiding om examens over diersporen af te mogen nemen volgens de CyberTracker-methode. Nauta licht het toe: 'Een methode is begin jaren negentig in zuidelijk Afrika ontwikkeld door Louis Liebenberg. Hij zag de cultuur van de Bosjesmannen langzaam verdwijnen en daardoor ook hun legendarische kennis van sporen. Die manier van kijken passen we ook toe in het boek. Ik kwam erachter dat zelfs over een hondenpoot nog enorm veel te vertellen is. Laat staan wat er nog te leren is over bijvoorbeeld marters en reeën. Dat had ik vijf jaar geleden niet voor mogelijk gehouden. We laten alles zien aan de hand van een vaste volgorde: de voet van het dier, de duidelijkste poot en een tekening die alles uitlegt. In de meeste diersporengidsen staan de mooiste prenten die in het veld te vinden zijn. Wij doen dat anders. Wij hebben foto's van prenten die bijvoorbeeld al wat ouder zijn, of onvolledige prenten, of afdrukken waar een andere poot bovenop heeft gestaan.'

NAUTA vervolgt: 'We proberen zoveel mogelijk de praktijk te benaderen. Bij bijna alle zoogdieren laten we het verschil zien tussen voor- en achterpoten. Er is zelfs onderscheid tussen links en rechts. We hebben ook een deel over verwarrende soorten. Is die onvolledige poot nou van een das of toch van een hond? Hoe hou je een marter, een jong hondje en een kat uit elkaar? Zoogdieren doen we heel uitgebreid, vogels in familiegroepen; insecten, reptielen en amfibieën in hoofdgroepen.' NAUTA vindt alle diersporen interessant.

'Je ziet de dieren niet, maar dat ze er weldegelijk zijn, bewijzen de sporen die ze achterlaten.'

Het boek 450 pagina's dikke boek is een echt handboek; geen pocketboek. Dus meenemen in het veld is onhandig. Zie je een poot, neem een paar foto's met het liefst een centimeter ernaast en ga thuis de poot determineren. In Het Prentenboek zijn ook dieren opgenomen die niet of nauwelijks in Nederland voorkomen.

NAUTA tot slot: 'Neem nou de wasbeerhond, die komt onze kant op, maar daar is nauwelijks nog iets over bekend. Stel je bent in het veld en ziet een poot waarvan je denkt: dat zou wel eens van een wasbeerhond kunnen zijn omdat je dat dier wel in die omgeving verwacht. En je vraagt je af: is hij het nou wel of is het toch een vos of een hond? In ons boek vind je het antwoord.'

Meer informatie over het boek op: hetprentenboek.eu/
Het boek is te koop via de website en onder andere ook bij bol.com

ISBN/EAN 9789082453812 - Prijs € 39

Tekst Cees van Geel

De Vijfklapper

Het is alweer een tijd geleden dat ik een tip kreeg van een hele goede en betrouwbare tipgever. Op een bepaald adres zouden een of twee vuurwapens aanwezig zijn die regelmatig voor stroperij gebruikt werden.

Nou trek ik mijn tips altijd zeer zorgvuldig na en neem daar ruimschoots de tijd voor. Want het is echt heel belangrijk de tipgevers serieus te nemen. Dat lijkt ouderwets maar ik raad de huidige jonge boa's aan dat toch ook te doen. Als jonge groene boa is het van belang dat je een groot netwerk opbouwt dat én zeer betrouwbaar is én goed kan zwijgen. Je kan namelijk als jachtopzichter, boswachter, viscontroleur of milieu-boa niet alles in de gaten houden; vandaar dat een netwerk van betrouwbare tipgevers heel belangrijk is.

Een van de belangrijkste verantwoordelijkheden bij het hebben van een netwerk is dat je never nooit je mensen, waarvan je je informatie krijgt, bekend maakt. Dat kan voor die persoon voor grote problemen zorgen met het gevolg dat je nooit meer iets hoort. Wat je in jaren hebt opgebouwd ben je dan in een dag kwijt.

Zo kreeg ik dus die tip over die vuurwapens. Na lang nadenken kon het wel eens kloppen. Want in die hoek van het gebied werd regelmatig gestroopt met een vuurbuks. Wij hebben er ook regelmatig staan posten. Maar altijd zonder resultaat. Dus ik ging met mijn gegevens naar het politiebureau om de zaak voor te leggen en ja hoor, het eerste wat gevraagd werd was hoe ik aan die informatie kwam. Ik antwoordde dat ik dat voor mezelf hield en dat ze mij maar moesten vertrouwen. Nu dat deden ze wel want ze wisten, dat als ik ergens mee kwam, dat het dan zeer serieus was. Daar kenden ze me lang genoeg voor. Dat is een verdienste die ik in de loop van de tijd heb opgebouwd.

We maakten een plan de campagne en zouden met vier man vrijdag om 's morgens tien uur op de bepaalde plaats huiszoeking gaan doen. En dat gebeurde ook. De toenmalige adjudant en nog een man zochten in het huis. Twee man keken buiten in de schuur.

Ik had al rap een doorgeladen vuurbuks gevonden. Mijn maat - en collega - van de politie deed de stal en een andere man de schuur, maar kon niks vinden. Daarna samen weer op zoektocht door een ander vertrek. Daar vonden ze een doosje hagelatronen. Ik concludeerde dat er dan ook een jachtgeweer zou moeten zijn. En ja hoor, in weer een ander oud houthok vond ik een dubbelloops jachtgeweer. Mijn missie was geslaagd.

Met het hele spul naar binnen. De eigenaar wist natuurlijk nergens van. Maar nadat hij een tijdje met de adjudant alleen was geweest, bekende hij toch. Hij zei er wel meteen bij: 'Dit is allemaal wel heel verdacht.' Waarschijnlijk dat zijn maat de informatie had doorgegeven want hij had sinds kort ruzie met hem; iets wat wij niet wisten. De man zei ook nog: 'Wat hij kan, kan ik ook. Daar en daar in een boomgaard liggen er ook nog twee, die zijn van hem.' Wij ondernamen onmiddellijk actie en inderdaad daar lagen in een oud schuurtje nog drie vuurwapens, dus onze dag kon niet meer stuk.

Zo zie je maar waar een goede tip naar kan leiden. Dit kan natuurlijk ook gebeuren met andere dingen in het veld, daar is niets ouderwets aan. Dus de jonge boa's, zorg dat je een zeer betrouwbaar netwerk bij elkaar zoekt. Want je kunt zelf niet alles zien, maar ga er in hemelsnaam zeer zorgvuldig mee om; dat is wel heel belangrijk.

Cees van Geel

JACHT & BUITENLEVEN

OUTDOORFAIR

20-21-22 SEPTEMBER 2019

LANDGOED VELDER / HOLLANDS DIEP 1, LIEMPDE

www.jachtenbuitenleven.nl

**ONLINE
TICKETVERKOOP
GESTART**
jachtenbuitenleven.nl

HORECAWEIDE MET SPECIAALBIEREN // LUCHTBUKSEN // KINDERBOERDERIJ
GRATIS TOT 12J // LIVE MUZIEK // KLEISCHIETEN // BOOGSCHIETEN // ZWEETWERK
KOOKDEMO'S // OFFROAD // ALLE WAPEN- EN OPTIEKMERKEN AANWEZIG

“Hét evenement voor het hele gezin”

www.jachtenbuitenleven.nl